

DENTONS

Юридичні аспекти експорту біометану

6 жовтня 2023

Grow | Protect | Operate | Finance

Про що поговоримо?

- Доступ виробників біометану до ГРМ та ГТС, транспортування та зберігання газу у газосховищах
- Питання ліцензування
- Реєстр біометану
- Податкові та митні формальності, пов'язані з експортом біометану
- Тарифи та витрати, пов'язані з послугами транспортування та зберігання біометану
- Договірна база з європейськими трейдерами

Доступ виробників біометану до ГРМ та ГТС (1)

Відповідно до статті 19 Закону України «Про ринок природного газу»:

- «Виробники біогазу або інших видів газу з альтернативних джерел мають право на отримання доступу до газотранспортних і газорозподільних систем, газосховищ, установки LNG та на приєднання до газотранспортних та газорозподільних систем, за умови дотримання технічних норм та вимог безпеки відповідно до законодавства та за умови, що біогаз або інші види газу з альтернативних джерел за своїми фізико-технічними характеристиками відповідають нормативно-правовим актам на природний газ.»
- Положення цього Закону щодо природного газу застосовуються на недискримінаційній основі до біогазу або іншого виду газу з альтернативних джерел, у разі якщо біогаз або інший газ з альтернативних джерел відповідає вимогам для доступу до газотранспортних і газорозподільних систем, газосховищ, установки LNG. »

Відповідно до п. 8 ст. 1 Закону:

- «доступ - право користування потужністю об'єкта газової інфраструктури в обсязі та на умовах, встановлених у договорі про надання послуг транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору) природного газу або послуг установки LNG»

Доступ виробників біометану до ГРМ та ГТС (2)

Відповідно до Кодексу ГТС, приєднання до ГТС можливе, зокрема, у разі приєднання об'єктів газодобувного підприємства, яке здійснює видобуток/виробництво природного газу (біогазу)

Кодекс ГРМ фактично включає біометан для цілей регулювання Кодексів

Вимога щодо вмісту кисню у природному газі

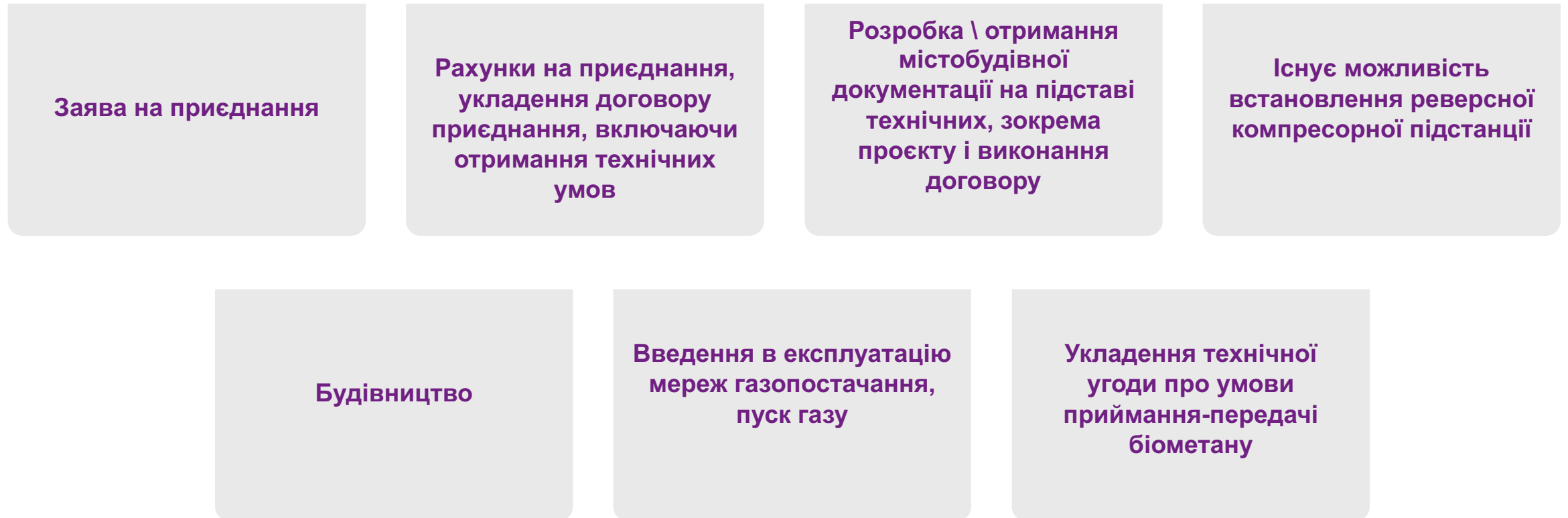
- **0,2% у Кодексі ГТС**
- **1% у Кодексі ГРС**

Але, вимоги щодо кисню можуть бути змінені у технічному регламенті на природний газ

Умови приєднання виробників біометану до ГРМ та ГТС

Приєднання об'єкта до ГТС або ГРМ:

Умови транспортування газподібного біометану та зберігання у газосховищах

Транспортування біометану у ГРМ/ГТС

- Отримання EIC-коду
- Укладення договору транспортування з Оператором ГТС, реєстрація на платформі ОГТСУ, отримання шипер-коду тощо
- Замовлення та оплата розподілу потужності, послуг транспортування, подача номінацій/реномінацій, фінансове забезпечення тощо

Зберігання біометану у Газосховищі:

- Договір зберігання природного газу, реєстрація на платформі УТГ
- Замовлення потужності, оплата послуг, подача номінацій тощо

Питання ліцензування (газоподібний біометан)

Відповідно до Закону України «Про ринок природного газу» :

- **«Постачання природного газу - господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і полягає в реалізації природного газу безпосередньо споживачам на підставі укладених з ними договорів»**

Відповідно до Закону, споживачем є **«фізична особа, фізична особа - підприємець або юридична особа, яка отримує природний газ на підставі договору постачання природного газу з метою використання для власних потреб, а не для перепродажу, або використання в якості сировини».**

Якщо нерезидент планує використовувати біометан для власних потреб або в якості сировини, **формально, від виробника біометану може вимагатися отримати ліцензію на постачання природного газу.**

Водночас, ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання природного газу визначають як **місце провадження діяльності – територію України.**

Реєстр біометану

Відповідно до Закону України «Альтернативні види палива» :

- «Реєстр біометану є електронною системою облікових записів, призначеною для реєстрації поданого до газотранспортної або газорозподільної системи та відібраного з газотранспортної або газорозподільної системи обсягу біометану, реєстрації скрапленого або стисненого біометану, а також для формування гарантій походження біометану (в тому числі скрапленого або стисненого), їх передачі, розподілу або анулювання та надання сертифікатів походження біометану (в тому числі скрапленого або стисненого)»

- Реєстр веде Держенергоефективності
- Порядок функціонування реєстру біометану (постанова КМУ №823 від 22.07.2022) регулює порядок створення облікових записів, дії пов'язані з гарантіями походження на біометан, проведення незалежного аудиту
- Реєстр поки що не працює згідно з доступної інформації

Тарифи та витрати, пов'язані з послугами транспортування та зберігання біометану (1)

1. Загальна інформація про тарифи на послуги транспортування природного газу для внутрішніх точок входу в газотранспортну систему (до них можуть застосовуватись корегуючі коефіцієнти в залежності від замовлених послуг):

N з/п	Назва точки входу в ГТС	Тариф для точки входу
		грн за 1000 куб. м на добу без ПДВ
1.	Точки входу з фізичним розташуванням від суміжних газовидобувних підприємств (через мережі яких може передаватися природний газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств)	101,93
2.	Віртуальні точки входу з невизначеним фізичним розташуванням з газорозподільної системи (місце надходження газу від газовидобувного підприємства в точці його підключення до газорозподільної системи, через яку, у тому числі, може передаватися газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств)	101,93
3.	Віртуальні точки входу з невизначеним фізичним розташуванням від суміжних газовидобувних підприємств (через мережі яких може передаватися природний газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств)	101,93
4.	Точки з фізичним розташуванням до/з газосховищ	0,00
5.	Віртуальні точки з невизначеним фізичним розташуванням до/з газосховища чи групи газосховищ	0,00
6.	Віртуальні точки з невизначеним фізичним розташуванням до/з митного складу газосховища чи групи газосховищ	0,00
7.	Точки виходу з фізичним розташуванням до прямих споживачів	-
8.	Точки виходу з фізичним розташуванням до газорозподільних систем	-
9.	Віртуальні точки виходу з невизначеним фізичним розташуванням до газорозподільних систем	-
10.	Віртуальні точки виходу з невизначеним фізичним розташуванням для операцій оператора газотранспортної системи, пов'язаних із закупівлею оператором газотранспортної системи природного газу для власних потреб та виробничо-технологічних витрат	-

Тарифи та витрати, пов'язані з послугами транспортування та зберігання біометану (2)

2. Тарифи на послуги транспортування природного газу для точок виходу з ГТС на міждержавних з'єднаннях (до них можуть застосовуватись корегуючі коефіцієнти в залежності від замовлених послуг):

N з/п	Назва точки виходу з ГТС України	Тариф для точки виходу
		дол. США за 1000 куб. м на добу без ПДВ
1.	Віртуальні або фізичні точки (Германовичі, Дроздовичі, Устилуг) на міждержавному з'єднанні з Польщею	9,04
2.	Віртуальні або фізичні точки (Будінце, Ужгород/Велькі Капушани) на міждержавному з'єднанні зі Словаччиною	9,68
3.	Віртуальні або фізичні точки (Берегдароц, Берегове) на міждержавному з'єднанні з Угорщиною	9,25
4.	Ананьїв	8,17
5.	Гребеники	8,17
6.	Каушани	1,13
7.	Лиманське	8,17
8.	Олексіївка	9,71
9.	Орлівка/Ісакча	1,13
10.	Текове/Медіаш Аурит	8,78
11.	Віртуальна точка Республіка Молдова	0,56

Тарифи та витрати, пов'язані з послугами транспортування та зберігання біометану (3)

3. Коефіцієнти, які враховують період замовлення потужності, що застосовуються до тарифів на послуги транспортування природного газу для внутрішніх точок входу в ГТС / точок виходу з ГТС на міждержавних з'єднаннях
4. Знижувальні коефіцієнти для потужності з обмеженнями до тарифів на послуги транспортування природного газу для точок виходу з газотранспортної системи на міждержавних з'єднаннях
5. Плата за нейтральність балансування
6. Плата за небаланс
7. Тарифи на зберігання газу у ПСГ (без ПДВ):
  - зберігання природного газу - 0,4 грн за 1000 м³ на добу;
  - закачування природного газу - 243,52 грн за 1000 м³ на добу;
  - відбір природного газу - 253,03 грн за 1000 м³ на добу
8. Потенційно варто розглянути знижувальні коефіцієнти для тарифів на транспортування або зберігання біометану?!

Митні формальності експорту біометану

Коди УКТЗЕД які повинні застосовуватись до біометану (біогазу) згідно Пояснень до УКТ ЗЕД УКТ:

Газоподібний
біометан –
2711 29 00 00

Зріджений
біометан -
2711 19 00 00

- Для уникнення можливих перекваліфікацій можна отримати рішення щодо зобов'язуючої інформації з питань класифікації товарів згідно зі ст. 23 Митного кодексу України
- Код **2711 19 00 00** знаходиться серед переліку товарів, митне оформлення яких здійснюється Енергетичною митницею Державної митної служби України (Наказ Мінфіну 20.04.2015 року № 448)
- Законопроект № 9456 від 03.07.2023 спрямований на уточнення, що митне оформлення біометану для переміщення трубопровідним транспортом здійснюється у порядку для природного газу

Мито при експорті біометану

**Вищезазначені
коди для
біометану
передбачають
0% мита
згідно Митного
тарифу України**

- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 03.06.2008 № 309-VI передбачає експортне мито 35% на газ, природний газ у газоподібному стані і природний газ у скрапленому стані
- Закон України про внесення зміни до пункту 9 розділу II "Прикінцеві положення" Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України" від 5 червня 2014 року № 1318-VII встановлює, що експортне мито не застосовується до експорту до держав - членів Енергетичного Співтовариства
- Біометан безпосередньо не вказаний у зазначених законах, але є ризик застосування експортного мита при експорті не до держав - членів Енергетичного Співтовариства

Податкові аспекти експорту біометану

Продаж біометану резидентом України нерезиденту - оподатковується ПДВ за ставкою 0 % за умови, що біометан буде вивозитися за межі митної території України у митному режимі експорту

У випадку, якщо нерезидент здійснюватиме закупівлю газу не на кордоні, а на території України, замовлятиме послуги транспортування, зберігання газу тощо – нерезидент повинен зареєструвати:

- Постійне представництво
- Дочірнє підприємство

Доходи, отримані нерезидентом від господарської діяльності з джерелом їх походження на території України, оподатковуються в загальному порядку.

Тому, європейські трейдери, скоріш за все, вимагатимуть передачі біометану на кордоні (виробник буде зобов'язаний організувати транспортування біометану до кордону).

Договірна база з Європейськими трейдерами

- Для постачання біометану виробнику потрібно буде укласти договір на купівлю-продаж газу
- Скоріш за все, європейські трейдери будуть використовувати стандартизований договір купівлі-продажу газу Європейської федерації енерготрейдерів або розроблений на його підставі власний шаблон
- Самі договори досить складні, і як правило, до таких договорів застосовують або німецьке, або англійське право і арбітраж у відповідних країнах, а тому варто залучати професійних консультантів при їх укладенні
- Дуже важливо правильно оформити додаток щодо формування ціни (фіксована, плаваюча, змішаний підхід), а також обсяги постачання і закупівлі та порядок верифікації походження біометану
- Також важливо прописати механізм забезпечення платежів від трейдерів і укладення документів необхідних для дотримання українських митних формальностей (деякі трейдери можуть бути не готові організувати подібний документообіг)

Інші опції для реалізації біометанових/біогазових проектів

01

виробництво біогумусу або біодобрив

02

виробництво електроенергії з біогазу або біометану за «зеленим» тарифом 12.4 євроцента за квт/год (до кінця 2029 року) за умови введення в експлуатацію до кінця 2023 року

03

виробництво електроенергії з біогазу або біометану за аукціонною ціною (кеп 12 євроцентів за квт/год) протягом 20 років після введення в експлуатацію (квот немає)

04

виробництво електроенергії з біогазу або біометану для продажу за ринковими цінами (стає цікавішим зважаючи на підвищення price caps на ринку)

05

виробництво тепла за стимулюючим тарифом

06

виробництва електроенергії і тепла для власних потреб

Контакти

Максим Сисоєв, LL.M.

Партнер, Dentons

вул. Набережно-Хрещатицька, 41, 9й поверх

04070 Київ, Україна

T: +380 44 494 47 74

F: +380 44 494 19 91

E: maksym.sysoiev@dentons.com

Максим спеціалізується на таких напрямках як енергетика, нафта і газ, сільське господарство та інфраструктура протягом майже десяти років. Він є визнаним експертом в сфері енергетики і володіє значним досвідом консультування з питань традиційних та альтернативних джерел енергії, зокрема, у сфері відновлювальної енергії.

Максим є юридичним експертом в Біоенергетичній Асоціації України, Українській вітроенергетичній асоціації, Державному агентстві з енергоефективності та енергозбереження України. Максим є співголовою Комітету з енергетики Американської торгівельної палати (ACC).

Дякую за увагу!

Across over 80 countries, Dentons helps you grow, protect, operate and finance your organization by providing uniquely global and deeply local legal solutions. Polycentric, purpose-driven and committed to inclusion, diversity, equity and sustainability, we focus on what matters most to you.